

További gondolatok a Kéménykonferencia kapcsán

Engedtessek meg nekem, hogy bemutatkozzam: Leikauf Tibor vagyok KÉMÉNYSEPRŐMESTER épületgépész- és környezetvédelmi szakmérnök, E. U. energia auditor, továbbá jó néhány épületgépész szakmai tanfolyami végzettséggel rendelkezem. Másfél évtizede a kéményseprő mestervizsga bizottság elnöke, a kéményseprő szakmunkás vizsgabizottság elnöke, gázvezeték és készülékszerelő mestervizsga bizottság tagja. 1980 óta, több mint 30 évig tevékenykedtem a Magyarországi Kéményseprők Országos Ipartestületében, mint szakbizottság-vezető, majd elnökségi tag, végül mint alelnök. 1991-óta a Baranyai Kéményseprők Ipartestületének elnöke vagyok és egy éve a Magyarországi Kéményseprőmesterek Szövetségének (MOKÉSZ) elnöke.

Közel 32 éve dolgozom a kéményseprő-ipari közszolgáltatás területén. Tagja vagyok a Gázközösség elnökségének megalakulása óta, mint alapító tag és egyben az etikai bizottság elnöki funkcióját is ellátom. Az elmúlt évtizedekben több alkalommal tartottam tüzeléstechnikával, égéstermék-elvezetéssel kapcsolatos előadást közép- és felsőfokú oktatási intézményekben. Mindezek mellett még számos szakmai érdekképviselőnek vagyok tagja, **például több mint egy évtizede a Magyar Épületgépészek Szövetségének is, mely szervezettől 2008 évben a szakma érdekében végzett munkámért a MÉGSZ aranyjelvényét kaptam, gondolom azért, mert mint kéményseprő-ipari közszolgáltató, több ezer kémény tervezési, kivitelezési, üzemeltetési problémáit közvetlenül ismerve sok éve működök együtt épületgépész tervezőkkel, kivitelezőkkel, oktatókkal.** Miért is írom le ezeket magamról, nem az önfényezés az oka, csak nyomatékot szeretnék adni gondolataimnak.

Kecskeméten a Kéménykonferencián a MÉGSZ nevében ajánlások kerültek megfogalmazásra, a MÉGSZ nevében??? Vajon erről mint MÉGSZ tag előzetesen miért nem kaptam információt???

A MÉGSZ Alapszabálya szerint:

I. Célok, feladatok

A MÉGSZ feladata, hogy tagjai számára folyamatosan értékesé és hasznossá tegye a tagsági viszonyt valamint az épületgépészeti szakma számára hasznos, előrevivő tevékenységet végezzen. Ennek érdekében:

2. védi az épületgépészeti szakma szakmai és gazdasági érdekeit

A MÉGSZ-nek az a célja, hogy:

7. alulról építkező és hatékonyan működő, valamint

Gyárfás Attila, mint elnöki tanácsadó vajon milyen alapon ír, nyilatkozik a MÉGSZ nevében. Ugyanis az alapszabályban nem találtam elnöki tanácsadói funkciót, így természetesen rátestált felhatalmazást sem.

Az Alapszabály azt írja, hogy védi az épületgépészeti szakma szakmai és gazdasági érdekeit, majd a tagságnál a 6 tevékenységi körben az elsők között említi a kéményseprőt.

III. Tagság

1. gázvezeték- és gázkészülék-szerelő, központifűtés-szerelő, kályhás kéményépítő és kéményseprő

Miért nem védi a kéményseprő szakma érdekeit, akár a gazdasági érdekeit is Gyárfás Úr????

Nos akkor miről is van szó?? Ezek szerint én is nyilatkozhatok a MÉGSZ nevében, miért ne??

Gyárfás Attila feladatai, mint megyei elnöknek az alapszabály értelmében:

A megyei elnök és elnökség feladata, hogy:

1. lássa el a megyében lévő tagok igényeinek megfelelő rendezvények szervezését
2. helyi szakmai és érdek-képviselői szervekkel, hatóságokkal építsen ki együttműködést
3. végezze el a közgyűlés és az elnökség által hatáskörébe utalt feladatokat.

Itt sem találni felhatalmazást arra, hogy a MÉGSZ nevében bármit is tegegyen, illetve tehet.

Tegyük félre ezeket a gondolatokat. Miről is van szó:

- A gazdasági helyzet az építőipart és az energiaszolgáltatást is mélyen érinti, ami nem kerülte el sajnálatos módon az épületgépész szakmákat sem. Megértve a nehézségeket, nem hiszem, hogy az épületgépészet egy nagyon-nagyon kicsi szegmensének egy kis szelete, nevezetesen a kéményseprő-ipar egy részterületének részbeni elvonása megoldaná ezt a problémát. Nyilván nem, attól a gázvezeték- és készülékszerelőknek nem lesz több munkájuk, ha a pártatlan kéményseprő-ipari ellenőrzést, mint biztonsági tényezőt kiiktatják. Megjegyzem a kéményseprő-ipart is keményen érinti a gazdasági helyzet.
- Mi is történt az elmúlt kb. 22 évben. Az 1990-es évek elején megjelentek az első zárt égésterű gáztüzelő-berendezések. Számuk egyre nőtt, az égéstermék-elvezető berendezéseikkel a kéményseprők foglalkoztak. Ez oly annyira igaz, hogy a szakmai terület szabályozatlansága is a kéményseprők közreműködésével kiadásra került irányelvekkel nagyjából rendeződött 1992-ben. Ezt követően 2001 táján egyes szakmai érdekképviselők (többek között a MÉGSZ egyes tagjai) úgy gondolták, hogy a gázkészülékkel együtt tanúsított égéstermék-elvezetéshez innentől a gázszerelők értenek (ugyan a szakképzésük erre nem terjed ki), a kéményseprőnek semmi köze (több mint tíz évig volt és képzése szerint van is). Németországban, Ausztriában ez fel sem merült, és az ezzel kapcsolatos kérdéseinkre a mai napig értetlenül néznek nyugati kollégáink.
- Látható tehát, hogy nem mi kéményseprők kezdtünk el terjeszkedni vagyis más szakma területéből új piacot vindikálni magunknak, hanem éppen ellenkezőleg, más szakterület „szakemberei” igyekeznek a kéményseprő-ipar szakterületére behatolni. Miért nem marad meg minden szakma a maga területén, miért akarnak egyesek, magukat felkenve mindenáron, tűzön-vízen át beleavatkozni más szakterület szabályozásába. Mi kéményseprők, tiszteletbe tartva a szakmák közötti feladatmegosztást, nem kívántunk a gázos szakmák feladatkörébe beleszólni. Ugyan a GMBSZ-el kapcsolatban fel-fel szólaltunk, de azt is minek, amikor szóvá tettük, hogy a szétválasztott rendszer is együtt tanúsított lehet a gázkészülékkel és a GMBSZ akkor ennek ellenőrzését még a kéményseprők kezébe adta, kis idő múlva már ezt is kivette a GMBSZ a kéményseprő-ipar kezéből. Mindezeket egy olyan „szabályozással” erőszakolták ki, mely a mai napig jogilag nincs hatályban és vélhetően még igen sokáig ebben az állapotában marad.
- Három évvel ezelőtt felvázoltuk az együttműködés szerintünk legjobb formáját:

Előrebocsátom, hogy a kéményseprés pontosan ugyanolyan, államilag elismert és oktatott szakma, mint a gázos szakmák. Mindkettőnek megvan a maga sajátos szakterülete. Ebből adódóan bármiféle alá- vagy fölérendeltségi viszonyról ostobaság lenne beszélni.

A KÉMÉNYSEPRŐK, VALAMINT GÁZVEZETÉK- ÉS KÉSZÜLÉKSZERELŐK KÖZÖTTI IDEÁLIS, MINDENKI SZÁMÁRA JÓ ÉS HASZNOS MEGOLDÁS.

Hogyan képzelik el a kéményseprők a jövőbeni szakmai együttműködést a gázvezeték- és készülékszerelőkkel a fogyasztók, a lakosság érdekében?

- Az engedélyezési tervdokumentációhoz a kéményseprők egy nyilatkozatot adnak, mely arról szól, hogy a tervezett építmény égéstermék-elvezetése megfelel-e a vonatkozó szabványoknak, műszaki-, jogi szabályozásoknak és a kéményseprő-ipari technológiáknak. Itt már fel lehet hívni a tervezőt, az építész kivitelezőt és az építtetőt, de akár a gépésztervezőt,

gépész-kivitelező figyelmét is bizonyos dolgokra. Az építető az esetleges nem megfelelő kivitelezésből adódó plusz anyagi terheket megelőzheti, nem beszélve a felesleges idegeskedésről, pereskedésről, határidő csúszásról stb.

- Az engedélyezési tervdokumentációért fizetett díj a legtöbb esetben busásan megtérül az építetőnek, még ha erre nem is gondolnak, de ebbe a díjba beleértendő az is, hogy a kivitelezés során bármikor ingyenes szaktanácsadást, egyeztetést lehet kérni a kéményseprőktől az ügyfélszolgálaton, akár a gépész-tervező, kivitelező részéről is.
- Azokban az esetekben, amikor az égéstermék-elvezető az építkezés során, annak befejezése előtt eltakarásra, elburkolásra kerül, egy helyszíni kéményseprő-ipari vizsgálattal kell kiszűrni azokat a problémákat, melyek később már nem tárhatók fel.
- Az **üzembe helyezést megelőzően**, mindennemű égéstermék-elvezetés esetén, a kéményseprő-ipari közszolgáltatónak a helyszínen szemrevételezéssel, ipari kamerával, szivárgási érték vizsgáló műszerrel és egyéb az adott helyzetben szükséges szerszámokkal, műszerekkel, eszközökkel ellenőrizni kell a megvalósított égéstermék-elvezetés megfelelő kialakítását. – Amennyiben nem közvetlen oldalfali kivezetésről van szó, az égéstermék-elvezető méretezésénél figyelembe vett input adatokat (geometriai méretek, idomok, anyagminőségek, tüzelőberendezés adatai stb.), bizonyos eltérések esetén azokat jelezve a tervezőnek a tényleges adatokkal újra el kell végeznie a méretezést, vagy a gyári adatok szerinti kiválasztását az égéstermék-elvezetésnek. Az **üzembe helyezéskor** gáztüzelésnél a kéményseprő nem méri az égéstermék szén-monoxid tartalmát, atmoszferikus rendszerek esetében nem ellenőrzi a levegő utánpótlását és a füstcső, összekötő elem kialakítását.
- Az előzőeknek megfelelően minden égéstermék-elvezetéssel üzemeltetett tüzelőberendezés nyilvántartásba kerül a kéményseprő-ipari közszolgáltatónál. Az **üzembe helyezést követően** a kéményseprő meghatározott időközönként ellenőrzi az égéstermék-elvezetőt, szükség esetén tisztítja, ellenőrzi atmoszferikus rendszerek esetében a levegő utánpótlását, valamint ellenőrzi és szükség esetén tisztítja a füstcsövet, összekötő elemet. Továbbá gáztüzelő-berendezés esetén méri az égéstermék CO tartalmát és ellenőrzi, hogy elvégezték-e az 5 évenkénti biztonságtechnikai felülvizsgálatot, illetve volt-e szervizelve a készülék.
- Amennyiben a biztonságtechnikai vizsgálat nem történt meg, úgy a kéményseprő felhívja az ügyfél figyelmét szóban és írásban annak pótlására (esetleg időközönként erről tájékoztatja az elosztói engedélyest?), ugyan csak ezt teszi, ha a gázkészülék szervizelése maradt el. (Ez esetben az égéstermék-elvezetéssel nem rendelkező gáztüzelő-berendezések felülvizsgálatának szükségességére is fel lehet hívni az ügyfél figyelmét.)
- A CO ellenőrzése esetében 500 ppm feletti (hígítatlan) értéknél szóban és írásban felhívja a tulajdonos figyelmét a szervizelés szükségességére, 1000 ppm feletti értéknél az előzőek mellett felhívja a figyelmet a tüzelőberendezés üzemeltetésének a leállítására és bejelentést tesz a jegyző(?), elosztói engedélyes(?), kereskedelmi és engedélyezési hivatal(?) felé.
- A levegő-utánpótlás rögzített szempontok szerinti ellenőrzésénél tapasztalt problémák esetében a kéményseprő szóban és írásban felhívja az ügyfél figyelmét a veszélyforrásra és arra, hogy épületgépész mérnököt hívjanak ki a megfelelő levegő utánpótlás megtervezésére, majd a szükséges szakembert a kivitelezésre (asztalos, kőműves, villanyszerelő stb.).
- A füstcső, összekötő elem ellenőrzése során észlelt problémákról a kéményseprő tájékoztatja a tulajdonost és felhívja a figyelmét arra, hogy hívjon ki gázvezeték és készülékszerelő szakembert a hiba kijavítása érdekében.

ÖSSZEGEZVE:

A fenti folyamat eredményeként az előírt műszaki biztonsági felülvizsgálatok kikényszeríthetővé válnak a fogyasztóknál, az üzemeltető biztonsága megnő, a tüzelőberendezések gazdaságos üzemeltetésével (rendszeres szerviz) az ügyfél ráfordítása megtérül, sőt megtakarítást eredményezhet. Továbbá minden égéstermék-elvezető és tüzelőberendezés előbb utóbb

nyilvántartásba kerül, melynek eredménye a „fekete” szerelések visszaszorítása. Röviden jól jár a fogyasztó, a kéményseprő, a gázvezeték és készülékszerelő munkához jut, és az állam, a társadalombiztosítás is jól jár.

Javaslatunkra a magukat felkent „gázipari lobbisták” többek között azt reagálták, hogy nem jó, mert a kéményseprő kezébe egy olyan tüzelőberendezés nyilvántartás kerül, amivel visszaélhetnek, a CO mérés hamis biztonságérzetet kelt az ügyfélben, a levegő utánpótlás ellenőrzése mérnöki feladat, a biztonságtechnikai ellenőrzés, vagy a készülékszerviz meglétének ellenőrzése pedig azért nem jó, mert ha nem tudják felmutatni, de mégis megvolt, akkor feleslegesen zaklattuk az ügyfelet. Így nem került sor megegyezésre, ami a jogalkotási folyamatot is megakasztotta, melynek eredményeként nem csökkent, sőt nőtt a balesetek és halálesetek száma.

Most pedig azt látjuk Kecskeméten, Gyárfás Úr anyagában, hogy:

„4. A közszolgáltató az éves ellenőrzések keretében ellenőrizzé a gázfelhasználó berendezések jogszabályban előírt karbantartásának és műszaki-biztonsági felülvizsgálatának elvégzését igazoló dokumentumokat. Hiányuk esetében dokumentáltan figyelmeztesse a felhasználót azok pótlására.”

Egyébként az is elhangzott Kecskeméten Gyárfás Úr szájából, hogy a tüzelőberendezéseket is tartsa nyilván a kéményseprő.

Akkor most mi a helyzet, 3 éve nem volt jó a mi javaslatunk, most csak azokat veszi elő (nem teljes körűen), amelyek a gázszerelőknek teremt munkalehetőséget, miközben elvonja a kéményseprő-ipari közszolgáltatástól az „együtt tanúsított” és egyéb égéstermék-elvezetők ellenőrzésének körét.

Mind ezek után, hogyan kell érteni Gyárfás Úr alábbi mondatát:

„Kifogásaik egyik esetben sem valódi szakmai szempontok voltak, sokkal inkább a kialakult piaci pozíciójuk gyengítésétől féltek.”

Meggyőződésem, hogy még kívülállók is elmosolyogják magukat.

A MÉGSZ számos tagjával és egyéb szakemberekkel (gyakorló tervezőkkel, kivitelezőkkel, forgalmazókkal, szolgáltatókkal stb.) egyeztetve azt tapasztaljuk mi kéményseprők, hogy igen kevesen vallják Gyárfás Úr véleményét, csak nem lettek megkérdezve és idejüket inkább a hasznos munkavégzésre fordítják, nem pedig egy szakmai érdekképviselőt mögé bújva végzett önkényes vélemény publikálásra.

Magammal kezdtem a cikket, hadd fejezzem be magammal. Idén 54 éves leszek és úgy érzem, hogy talán még 6-8 évet megpróbálok eltölteni a kéményseprő-ipar érdekképviselőként, de aztán jöjjenek a fiatalok, hiszen az ő szakmai jövőjükön lesz akkor már csak szó, alakítsák őket, mint ahogy ma is így kellene ennek lennie minden területen.

Leikauf Tibor a Baranyai Kéményseprők Ipartestületének és a MOKÉSZ elnöke